

HET GEZANTSCHAP

Zoodra de moord op ridder Rogier van Hauterive bekend was, waren de gravin van Artois, de voornaamste edelen en edelvrouwen van het hof zoo ongerust geworden, dat zij besloten onmiddellijk te vluchten. Zij voelden zich niet veilig meer in de nabijheid van het oproerige volk en verhuisden naar het kasteel van Male bij Brugge. Hierheen waren ook de gebroeders Matheïssen gevlucht, nadat zij den hoofdofficier van Hauterive zoo lafhartig in den steek hadden gelaten. Waarschijnlijk zou graaf Lodewijk ook reeds op zijn versterkt kasteel te Male zijn aangekomen, had hij niet eerst zijne wellustige plannen met Livia ten uitvoer willen brengen, plannen die zoo deerlijk mislukt waren, dank zij het moedig verweer van het meisje en het tijdig optreden van de Witkappen.

De gravin van Artois had naar Male de bijzonderste edelen en ambtenaren uit Vlaanderen gedagvaard, om aldaar te beraadslagen over de middelen, die dadelijk moesten worden aangewend, om den stoutmoedigen opstand der Witkappen te onderdrukken.

In een rijk en groot vertrek zat de gravin somber en droevig onder een troonhemel. Ofschoon zij in hare jeugd van eene buitengewone schoonheid was geweest en nu nog een edel voorkomen bezat, toch verhoovaardigde zij zich thans meer op haar verheven verstand, dan wel op de uitstraling harer schoonheid. Zij was tegelijk standvastig, hoogmoedig, koud van hart, wraakzuchtig en buitengewoon listig. Terwijl ze bezig was met de voor haar liggende papieren te onderzoeken, trad

een bediende de kamer binnen en berichtte haar dat Gilbert Matheüssen, de deken der schippers, haar verlangde te spreken.

— Laat hem binnenkomen ! klonk haar kort bevel.

Een oogenblik later stond Gilbert voor haar. Hij boog diep voor de vorstin en bleef in gebogen houding aan den ingang van het vertrek staan. Zij beantwoordde koel de kruipende beleefdheid van den hoveling.

— Gij wenscht mij te spreken over zaken, heer deken, zei de gravin, wees zoo goed te zeggen wat gij te melden hebt.

— Hoogedele vrouw, zei Gilbert, ik ben zoo stoutmoedig geweest u om dit onderhoud te verzoeken in uw eigen belang en in dit van den graaf, wiens regeering, wanneer hij wordt bijgestaan door den raad eener zoo wijze en schoone vorstin als uwe edelheid...

— Ter zake ! Ter zake ! viel de gravin hem in de rede.

Zij voegde er smalend bij :

— Gij zijt te laag van geboorte, heer, om uwe pronktaal achter de sierlijke wending van hovelingenspraak te verbergen. Kom dus maar ronduit met uw mededeeling voor den dag.

Hij boog nog dieper en vervolgde :

— Mevrouw, de raad is vergaderd om gehoor te verleen en aan Philips van Artevelde en de twaalf burgers van Gent, die gekomen zijn om den graaf vergeving te vragen voor den moord op den hoofd-officier gepleegd...

Een hoog rood overdekte het steeds bleeke gelaat der gravin, de ganzeveer sidderde in hare hand, terwijl een kortgerekt « ha ! » hare samengeperste lippen ontsnapte.

— Zij willen tevens over de voorwaarden onderhandelen, doch de graaf is nog niet op het kasteel verschenen.

— Maar waar toeft hij dan ?

— Zooals gij weet moest hij nog eenige dringende zaken op Wondelgem uitvoeren en...

— Goed, goed, verder.

— De raad vraagt of men heden in uwe tegenwoordigheid de vergadering zal houden, of dat de burgers van hier moeten gaan en morgen terugkeeren, om hun alsdan gehoor te verleen en.

— Neen, neen, niet wegzenden. Het verhoor zal heden plaats grijpen, ik wil inplaats van Lodewijk den raad voorzitten.

Zij bleef een oogenblik overwegen.

— Waar mag Lodewijk verblijven ? sprak zij. Op zulk een oogenblik afwezig te zijn, is de ondergang van onze zaak, daar die Witkappen ons in alle opzichten trotseeren.

— Mevrouw, antwoordde Gilbert, heb geen vrees voor de Witkappen, want indien de graaf zijn geheele macht tegen hen wil keeren, dan zal aan niemand van hen het hoofd op de schouders gelaten worden, om er zijne kap op te dragen.

— Ik zal de noodige maatregelen hiertoe nemen, zoodra het ver-

hoor zal zijn afgeloopen, zei de gravin. Maar de graaf, de vorst, die mijn zoon is naar het lichaam, maar niet naar den geest, waar mag hij thans blijven ?

Gilbert glimlachte.

— Ha ! riep de gravin, terwijl zij hem doordringend aanzag, gij weet iets dat voor mij verborgen wordt gehouden.

Zij rees op en sloeg met de fijne hand op de tafel.

— Bij den Hemel, zeg het mij ! of, bij mijn vorstelijke eer, ik zal u het teeken uwer waardigheid, dat gouden anker, van den hals rukken en mijn stalknecht in uwe plaats als deken aanstellen.

— Mevrouw, ik vrees u te zullen krenken, wanneer ik u de waarheid zeg.

— Ik beveel u alles te zeggen, geheel de waarheid, niets dan de waarheid.

— Wanneer ik de waarheid wil verbergen, mevrouw, hernam Gilbert, bezit gij zulk een gezond verstand, zulk een doordringenden geest, dat ook een enkele blik van uwe schitterende oogen mij zouden doorgroonden.

— Vlei uws gelijken, riep de gravin, vermeet u niet weder op zulk een gemeenzamen toon tot mij te spreken.

Gilbert was geheel en al terneergeslagen. Twee malen had hij door zijne vleiende en indringende woorden de gravin beleedigd. Hij boog zich, zuchtte eventjes en zijne handen opheffend om ze terstond daarna weder te doen nedervallen, antwoordde hij :

— Helaas, mevrouw, het is te duidelijk, dat met uitzondering van eenige groote personen, zelfs de hooggeboren vorsten hunne zwakheden en verkeerdheden hebben.

— Zoo, zei de gravin op verachtelijken toon, gij wilt zeker zeggen, dat vorsten ook menschen zijn. Ik kan zulke wetenswaardigheden van u gemakkelijk missen, heer deken. Vertel wat gij te zeggen hebt.

— Het is bekend, vorstin, vervolgde Gilbert, dat Jan Yoens eene schoone dochter heeft, welke hij getracht heeft uw zoon op zijn weg te doen ontmoeten.

— Wat beteekent dat ? riep de gravin uit, terwijl een blos van spijt en onrust hare wangen nogmaals kleurde.

Doch zij bedwong zich en voegde er bij :

— Verhaal mij niet wat ik reeds weet, maar wat ik vernemen moet. Ik heb niet vergeten, dat zonder mijne tusschenkomst de graaf van Vlaanderen zijn graafschap zou hebben verloren, door een meisje te huwen te laag van geboorte om zelfs maar als kamerjuffrouw aan ons hof te worden geduld. Verhaal mij het nieuws, maar wees kort.

— Dit meisje is toen ver verwijderd geworden, zeide Gilbert, doch ik vrees, niet ver genoeg voor den graaf.

— Hoe ! riep de gravin, heeft Jan Yoens dit lokaas mijn verdwaasden zoon nog voorgehouden ? Heeft Livia gemeend... doch,

neen, het kan niet, ik kan het niet gelooven dat zij mijn toorn zoo zou durven trotseeren.

— De vader heeft alles durven doen, wat verraad en misdaad kunnen volvoeren, antwoordde Gilbert. Doch zijne dochter houdt nog op dit oogenblik den graaf door hare kunstgrepen gevangen, want Jan Yoens heeft niet den minsten invloed meer op den graaf.

Terwijl Gilbert deze weldoordachte beschuldiging uitte, zat de gravin als roerloos, hare wenkbrauwen trokken zich samen.

Ten tweeden male sprong zij van haar stoel op en riep uit :

— Het is genoeg, wanneer er op de wereld nog middelen te vinden zijn om de plannen van dat listige meisje te verhinderen, zoo zal ik ze gebruiken. Doch eerst, Gilbert, geef mij eenig bewijs dat uw verhaal juist is, want indien ik mij niet bedrieg, hebt gij zelf bij die Livia een blauwtje opgelopen en zoudt gij wel uit wraak kunnen handelen.

— Ik heb het met eigen oogen gezien, zei Gilbert. De vrouw, welke voorgaf den graaf aan de kerk van Sint-Bavo eene aalmoes te willen vragen en door de heks Ursula in haar voornemen verhinderd werd, die vrouw was Livia...

— Wat, Livia, durft zij...

— Ja, haar doel was uw zoon een brief in handen te steken. Thans vrees ik dat om harentwil uw zoon zich te Wondelgem ophoudt, daar ik vernomen heb dat gisteravond een vrouw daarheen is gevoerd en op uitdrukkelijk last van den graaf verborgen wordt gehouden.

— Deze bewijzen zijn meer dan voldoende, zei de gravin. Ik weet dat gij tegenover mij geen onwaarheid zoudt durven spreken.

— Mevrouw, antwoordde Gilbert, gij moogt mij gerust vertrouwen ; gij behoeft niet te vreezen dat de vertrouwde van uwe beraadslagingen en de uitvoerder van uwe maatregelen, u zal verraden.

— Verbeter die uitdrukking, zei de gravin hoogmoedig, gij zijt mijn werktuig, doch geenszins de vertrouwde van Margaretha van Artois. Ik heb u genomen om u te gebruiken, zooals ik ieder ander voorwerp zou ten nutte maken ; ik heb u gemaakt tot hetgeen gij zijt, opdat gij mij des te beter zoudt kunnen dienen, en niet uit achting voor u.

— Gij hebt mij inderdaad rijk gemaakt, en zelfs boven mijne hoogste verwachtingen, hernam Gilbert Matheüssen. Gij behoeft dus voor mij niet te vreezen, mevrouw.

— Ik vrees u niet, mensch, ik acht u mijne aandacht niet waard, zei de gravin ; één woord van mij kan u verpletteren, uw behoud berust op uwe stilzwijgendheid en gehoorzaamheid.

— Ik gehoorzaam u in alles. Ik heb u nieuws van het grootste gewicht mede te deelen, edele vrouw. Ik heb, om u genoeg te doen, een geheimen bode naar Parijs gezonden, en deze is heden teruggekeerd.

— Hoe luiden de berichten ? vroeg Margaretha driftig. Is Karel V nog steeds verstoord op den graaf van Vlaanderen, omdat deze den

hertog van Bretagne een schuilplaats verleende, toen hij in ongenade gevallen en uit Frankrijk gevlucht was ? Ware ik te dien tijde te Gent geweest, nooit zou mijn zoon den hertog opgenomen hebben, om den koning van Frankrijk reden tot ongenoegen te geven.

— De koning, mevrouw, is nog steeds op den graaf verstoord, doch hij is stervend en het zal niet lang meer duren voor zijn zoon Karel VI den troon van Frankrijk zal beklimmen.

— Dit nieuws kan ons van groot nut wezen. Wij mogen geen tijd verliezen, wij moeten zijn zoon voor ons zien te winnen. Frankrijk zal weder onze bondgenoot worden. Is Olivier de Clisson nog connetable van Frankrijk ?

— Ja, mevrouw, en volgens men beweert, moet hij even dapper soldaat als wijze raadgever zijn.

— Dat is zeer gelukkig. Luister, Gilbert, gij moet mij helpen, ik benoem u tot mijn bijzonderen geheimschrijver. Uw eerste werk zal zijn de brieven, die ik u zal opgeven, aan den connetable te schrijven ; want het is meer dan waarschijnlijk dat hij een overwegenden invloed op den nieuwen koning zal hebben.

— Dat is inderdaad zoo !

— Schrijf aan den connetable, dat ik hem groet en genegen ben. Laat niet vermoeden dat ik het gevaar ken, dat den ouden koning bedreigt. Schrijf hem dat het kasteel in Artois, hetwelk hij zoo gaarne van mij wil koopen, voor gansch zijn leven te zijner beschikking is, vrij van alle lasten. Laat hem uitschijnen dat ik hem dit blijk van vriendschap niet vroeger heb kunnen geven, daar ik sedert den dood van mijn echtgenoot, het zoo druk heb gehad met het regelen der zaken van mijn graafschap.

— Ik zal de brieven dadelijk schrijven, antwoordde Gilbert.

— Ik wil Olivier voor mijne belangen winnen, om Frankrijk er toe te brengen, ten spijt van zijn oude wraak, met ons een verbond te sluiten. Wat denkt gij over die staatkunde ?

— Zij kan niet falen. Doch zou het ook niet het gunstig oogenblik zijn, om iets aan de ooms van den koning te schrijven.

— Zeker, zeker. Beiden zijn afgunstig op den connetable, zij haten hem, ofschoon zij zijne vriendschap zoeken... Schrijf aan beiden, doch voorzichtig, maak toespelingen, maar zeg niets ronduit. Gij moogt in den brief aan Berry eenige woorden zetten van lof over zijne jonge vrouw ; aan Bourgondië schrijft ge dat niemand beter de lans kan hanteeren dan hij.

— Ik zal nog hedenavond de brieven schrijven.

— Het is wel, antwoordde de gravin, thans moet ik naar de raadkamer. Ik wil toonen, dat wij de terugkomst van mijn zoon niet hoeven af te wachten om te beraadslagen. Ik wil de burgers antwoorden. Indien de graaf intusschen mocht aankomen, laat hem dan onwetend blijven betreffende de zitting.

— Ik zal hiermede mijn broeder Steven belasten, zei Gilbert.

— Hier zijn brieven, welke ik eigenhandig aan de hertogin van Brabant heb geschreven ; maak dat zij door een vertrouwden bode bezorgd worden. Breng de overige papieren in mijne kamer, en volg mij dan naar den raad.

De gravin stond op en verliet het vertrek.

Toen Gilbert de raadzaal binnentrad, waren de besprekingen reeds begonnen. De gravin van Artois zat onder een troonhemel. Nevens haar stond Walter van Enghien, neef en pupil van den graaf van Vlaanderen.

Zijn gelaat was kalm, bedaard. Zijn waakzaam oog alsook de zich nu en dan bewegende lippen, duiden aan dat hij naar de gelegenheid wachtte om ook een woordje in het midden te brengen. Aan het beneden-einde der tafel, vlak vóór de gravin, stond Filips van Artevelde, als hoofd en woordvoerder der twaalf Gentsche burgers, die hem bij deze zending vergezelden. Juist was Filips van Artevelde aan het woord.

— Ik verschijn hier voor den raad alleen om aan graaf Lodewijk te verklaren, dat de moord op Rogier van Hauterive, hoe wreed en onverantwoordelijk ook, slechts de daad is van één wraaknemend man, door de poorters van Gent ten volle afgekeurd, en waarvoor dezen in geen geval verantwoordelijk zijn.

— Niet verantwoordelijk ! kreet de gravin...

Doch zij bedwong zich en liet Filips verder spreken.

— Moet er boete zijn, hernam deze, laat de wraak dan op den schuldige vallen, doch slaat de hand niet aan onze geheiligde privilegiën.

— Filips van Artevelde, zeide de gravin, gij komt hier in deze hooge vergadering om vrede te maken op eene bijzondere manier, door te bevelen en niet door onderwerping. Gij kunt op die manier van onze zijde niet meer die toegevendheid verwachten, welke wij u beloofden voordat die moord had plaats gehad.

— Het is niet tot u, mevrouw, hernam Filips, dat ik mijne woorden wil richten, het is tot den graaf, uw zoon.

— Uw verzoek kunt gij ook tot mij richten.

— Mijn opdracht is gericht aan Lodewijk van Male, en tot hem wil ik mij in het vervolg wenden. Hij is het die daar moet zitten, als hoofd van den raad van Vlaanderen.

— Maar nu zit ik hier, zei Margaretha heftig, als hoofd van den raad van Vlaanderen.

— De graaf is onze wettige heer, antwoordde Artevelde beslist.

De twaalf mannen ondersteunden zulks met een bevestigend hoofdknikken.

Rood van woede ging de gravin voort :

— Mijn rang als weduwe van den voormaligen graaf, geeft mij het recht om in dezen raad te zetelen, en, bij afwezigheid van mijn zoon, is hier niemand boven mij.

Filips antwoordde niet.

— Spreek dus tot mij, smee om mijne vergiffenis of, vervolgde zij rondkijkende en een wenk gevende aan een harer dienaren, ik zal anderen zenden om met u te spreken, en dan zult gij vernemen dat ik de macht heb om u aan de bewaring over te geven van den slotvoogd van Male, even goed als om in dezen raad voor te zitten.

Een gemor doorliep de rangen van het gezantschap. Filips keek haar met fonkelende oogen aan.

— Gij hebt misbruik gemaakt van onze zachtmoedigheid, hernam zij, en na alle toegeeflijkheid van onzen kant, het vorig verdrag geschonden. Wat kunt gij thans anders verwachten, dan dat onze wil in het vervolg de maatstaf van uwe rechten zal zijn ?

Nu liep de maat over. Artevelde riep haar met dreunende stem toe :

— Bij den hemel, dat is gelogen ! Door uw eigene woordbreuk werd het verdrag geschonden ; alle onze aanvoorders zouden in de algemeene vergiffenis begrepen zijn en de hoofdofficier kwam op de markt om het hoofd van Jan Yoens, Pieter van den Bosch en Gerard Colpaert te eischen. Dit was de schending van het verdrag, en niet op ons valt de blaam aan ons gegeven woord te kort te zijn gekomen.

De gravin wilde antwoorden toen Walter van Enghien naar voren trad en bedaard sprak :

— Mijne Heeren, en gij, edele vrouw, vergunt mij te spreken. Ik ben lid van den raad en mag dus hier het woord voeren. De graaf van Vlaanderen is afwezig en hij moge zoo verstoord zijn als mogelijk is, wegens de moord op Rogier van Hauterive, die daad kan hij niet met recht de geheele bevolking aanwrijven. Ik geloof dat graaf Lodewijk met wijsheid en rede over deze zaak zal beslissen.

— Maar, onderbrak de gravin...

Doch Walter vervolgde beslist :

— Een oogenblik, edele vrouw. Laat ons geen haastig besluit nemen, laat de afgezanten in tegenwoordigheid van den graaf hun grieven uiteenzetten ; den graaf staat het vrij om de aangeboden voorwaarden aan te nemen of te verwerpen. En wanneer wij ten slotte in de gruwelen van een burgeroorlog moeten gedompeld worden, laat ons dien niet hier in onze raadkamer beginnen, door aan den edelen, den grootmoedigen Filips van Artevelde onrecht aan te doen. Hij is een man van eer ; geef hem eene eerlijke kans.

— Heer Walter, zei de gravin, gij zijt een jong mensch, geheel nieuw in staatszaken. Uwe ondervinding is te gering, dan dat gij een nuttige raadgever zoudt kunnen zijn.

— Gravin van Artois, hernam Walter, ik weet dat ik zeer onervaren in de staatkunde ben, doch ik weet één zaak en dat is, dat men nooit de rechtvaardigheid uit het oog mag verliezen.

— Mevrouw, zei Gilbert Matheüssens listig, wanneer ik een raad mocht geven, dan zou ik den poorters voorstellen, dat zij gijzelaars

zouden leveren als borg voor hun vreedzaam optreden ; dan pas zou ik de voorwaarden bespreken.

— Zwijg, Gilbert, zei de gravin, wij behoeven van u geen lessen te ontvangen. Herinner u dat gij deken der schippers zijt.

— Walter van Enghien, sprak Filips van Artevelde, gij hebt verstandig en edelmoedig gesproken, ik zou met spijt uw vijand zijn. Ik betreur den moord op den hoofdofficier en ik verpand mijne eer, dat noch ik, noch een der hier aanwezige burgers, zelfs van verre, eenig deel hebben gehad in de misdaad. Ik geloof dat er verder geen geweld is gepleegd, waardoor de graaf van Vlaanderen zich gekrenkt zou kunnen gevoelen...

Eer Artevelde zijn aanspraak tot Walter van Enghien en den raad had voleindigd, vloog de deur van het vertrek plotseling open en stormde Lodewijk van Male binnen, hijgend en zweetend van inspanning en gramschap. Midden zijn rood dampend gelaat fonkelden zijn wijd opengesperde oogen en zijn rechter hand omknelde krampachtig een zwaard. Hij kon slechts met moeite spreken, de woede en de drift deden hem bijna stikken.

— Sluit de deuren, donderde het uit zijn mond, wapent u, mijne vrienden ; neemt die verraders gevangen. Nauwelijks ben ik levend uit Wondelgem ontsnapt ; de vervloekte Witkappen hebben mijn paleis tot den grond toe afgebrand.

Een algemeene kreet van verontwaardiging ging in de vergadering op. Artevelde en de andere Gentsche burgers zagen elkander met verwondering, spijt en schaamte aan.

— Dit zijn dus uwe vredesvoorwaarden, hoonde de gravin ; op die wijze denkt gij uwe privilegiën te herkrijgen ?

— Wij zijn onschuldig aan deze daden, wedervoer Artevelde, laat ons dus daarvoor niet boeten. Laat Gent niet deelen in de straf, die alleen de schuldigen mag treffen.

— Schuldigen ! riep de graaf uit, bij den hemel, gij zijt allen schuldig ! Vat hen, zeg ik, en werpt hen onmiddellijk in den kerker !

— Neen, mijn vorst, neen, zei Walter van Enghien, laat ons de hand niet slaan aan de onschendbaarheid van afgezanten.

— Onze eer mag niet bezoedeld worden ! kreet Lodewijk, Walter heeft gelijk. Doch de Witkappen zullen mijne wraak gevoelen. Zij zullen tot den laatsten man sterven !

— Mijn vorst, zei Artevelde op eerbiedigen toon, ik bezweer u, aanhoor mij. Ik ben hier gekomen om over de voorwaarden der verzoening te onderhandelen.

— Slechte kerels ! riep de graaf, gij durft mij met het zwaard in de hand om vrede verzoeken ? Vertrekt en zegt aan de schurken van Gent, dat ik hun vrede niet wil, dat ik niet één verdrag met hen wil aangaan, maar dat ik hen allen zonder genade zal doen onthoofden.

— Dan is, vrees ik, alles voorbij, zeide Artevelde zich omkeerende.

Wij kunnen onze aanvoerders niet overleveren en aldus de onschuldigen met de schuldigen laten straffen.

De afgevaardigden verlieten geheel verslagen de kamer.

Na hun vertrek vervolgde de raad zijne beraadslagingen en overlegde de te nemen maatregelen om de Witkappen te bevechten en den opstand te dempen. Eindelijk besloot men dat Lodewijk van Male terstond naar Rijsel zou vertrekken, om zich de hulp en den bijstand der voornaamste edelen en bondgenooten te verwerven. De gravin van Artois zou, vergezeld van Walter van Enghien en Gilbert Matheÿssen, naar Brugge vertrekken, om door hunne tegenwoordigheid die stad in de gehoorzaamheid aan den graaf te versterken. Walter van Enghien bestreed eerst dit voorstel, zeggende dat het zeer gewaagd was te vertrouwen op de inwoners van Brugge ; ook zij konden wellicht de wapens tegen den graaf opnemen. De gravin was van het tegendeel overtuigd en daar hare wenschen als bevelen golden, vertrokken ze denzelfden avond nog naar Brugge.

Van Zoen

en de Witte
Kaproenen

Van Laeken

L. OPDEBEEK - UITGEVER - ANTWERPEN

LODEWIJK VAN LAEKEN

JAN YOENS

EN DE WITTE KAPROENEN

Pentteekeningen van JAN WATERSCHOOT

NIEUWE, GEHEEL HERZIENE UITGAVE

L. OPDEBEEK — UITGEVER — ANTWERPEN

1943

INHOUD

	Blz.
I. DE ZONDERLINGE BOOGSCHUTTER	5
II. DE HERBERG « DE MAAN »	12
III. DE DOCHTER VAN DEN SAMENZWEERDER	20
IV. IN DE SCHUILPLAATS DER OPROERLINGEN	29
V. VOOR DE SINT-BAVO	34
VI. BIJ DEN GRAAF	41
VII. BIJ DE HEKS	48
VIII. HET VERHAAL VAN DEN GRIJSAARD	57
IX. FILIPS VAN ARTEVELDE	70
X. DE WITKAPPEN	75
XI. WILLEM HEETHOOFD EN JOOS	81
XII. EEN VREK	96
XIII. DE SMART VAN LIVIA	105
XIV. DE WRAAK VAN COLPAERT	111
XV. DE VOORSPELLING	123
XVI. BRAND	130
XVII. HET GEZANTSCHAP	139
XVIII. HET GIF DER SLANG	147
XIX. NAAR BRUGGE	153
XX. HET PLAN DER GRAVIN	157
XXI. HET EINDE VAN EEN HELD	163
XXII. EEN SOMBERE NACHT	169
XXIII. TERUG TE GENT	178
XXIV. HENDRIK VAN CASSEL	182
XXV. DE SCHAKING VAN LIVIA	189
XXVI. OP ZONNEBEKE	196
XXVII. NAAR NAZARETH	212
XXVIII. DE VOORSPELLING VAN URSULA	228
XXIX. LIVIA EN KAATJE	234
XXX. WEST-ROZEBEKE	242

— Neen, neen, nog eerst iets warm in de maag. Zoo gaat gij toch niet voort. Gij zijt versteven van de kou.

Nu kon de aterling voort.

Het vrouwke volgde hem tot aan de deur en na een laatste :

— Dat uw zending welgelukke ! stapte Bernard den weg op langs de Schelde in de richting van Audenaarde.

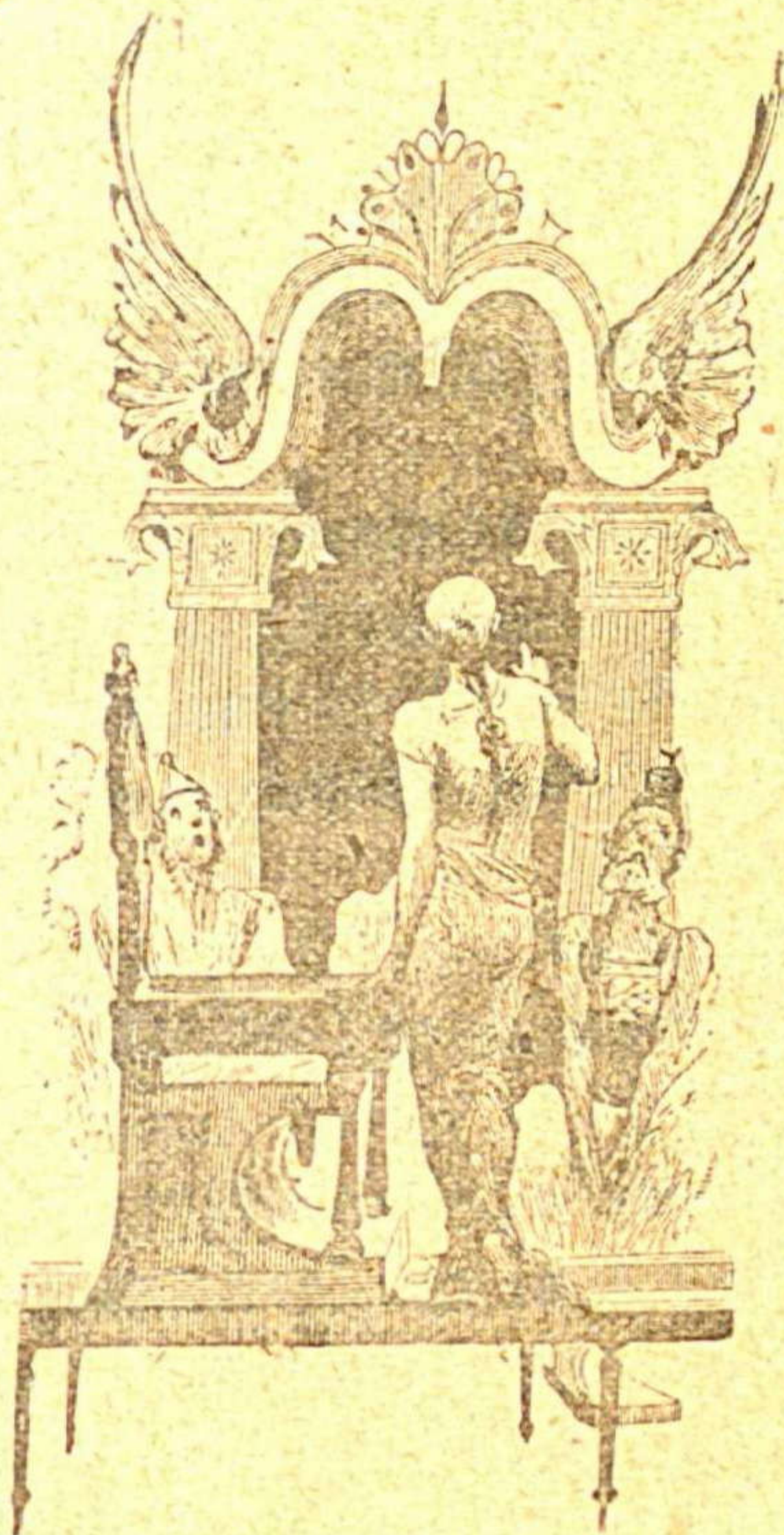
Daar werd hij door het volk geestdriftig ontvangen (blz 374)

Het weer was een weinig opgeklaard. De boomen langs den weg wiegden nog wel stormig hunne half ontbladerde kruinen in den fellen wind en sprankelden in dikke droppelen den regen van hun twijgen, doch de buien hadden een poos opgehouden.

Zij ging nooit uit, behalve nu en dan naar de mis, wanneer zij dan tevens in het geheim een bezoek ging afleggen bij de arme weduwe, welke haar, in den nacht, waarin haar vader stierf, zoo menschlievend had bijgestaan.

Aldus werd Lodewijk van Male, die vroeger Livia voor zijne moeder en Gilbert Matheüßen verborgen had gehouden, om hare eer te belagen, thans verplicht dezelfde maagd te beschermen tegen wreedheid en belediging.

Grooter straf kon wellicht nimmer den wellustigsten aller vorsten overkomen.

De Witte Kaproenen

Historische Roman

DOOR

LODEWIJK VAN LAEKEN

NATIONALE DRUKKERIJ
St-Willebrordsstraat, 57 Antwerpen.

1902.